

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר צוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

ימי ה"אלול", וסיום "עבודה זרה"

הכל – הכנה לנעילה..

ואומר רבנו – כמדומה בשם מרן החפ"ן חיים זצוק"ל: כל ימי האלול הם הכנה לראש השנה ועשרת ימי תשובה, ועשרת ימי תשובה הם ימי הכנה "ליום הכיפורים", ותכלית יום הכיפורים היא שעת "נעילה", ומה אומרים בתפילת נעילה "למען נהדל מעושק ידינו..."

מעשה שהיה

ואשתף את הקוראים החשובים שיחי' בסיפור קטן, שנתן לי חיוזק במחשבה על השני.

במוצ"ק האחרון, אירע "שיטפון" בחנות כובעים [הסמוכה לביתנו], שנמצאת בקומת מרתף, והגיע בנו של בעל החנות, וטרח הרבה לפנות את הארגזים הרטובים, ובעיקר לגרוף את המים. והבעי' היתה שחור הניקוז הי' פתוח חזק, ולא היו לו כלים האידך לפתחו.

ומספר שעברו כמה אנשים, וראו מה שקרה, ונדדו בראשם בצער אוי וויי.. והמשיכו הלאה, אך לפתע עבר שם יחודי מבוגר, וראה מה שקרה, ושאל שאלה פשוטה... מה אני יכול לעזור לך.

השיב לו הבן, פטויש יוכל לעזור לוי הלך היהודי והיפח בבית מדרש באזור, והביאו לו פטויש, והביא לו את הפטויש, ובדפיקה פתח את הניקוז, והכל התנקז בקלות לחור, והיתה הרווחה.

למדנו מזה, אם רוצים לעזור לשני, מספיק פתחו של "מחט", עם שאלה קטנה של השתתפות בצער השני, והקב"ה פותח לך פתחו של "אולם", שעזר לו הרבה "מאד".

בואו אלי..

ועל דרך זה סיפר שכננו הגאון הגדול רבי נחום שיינץ שליט"א, שפעם אירעה שריפה בוילנא, וכילתה דירה שלימה, וכל העוברים שם ראו את בני המשפחה ברחוב, מחוסרי בית, ה' ירחם, ונדדו בצער אוי וויי..

אך סביו הגה"צ ר' יחיאל סוראליב זצ"ל מחשובי וילנא, ניגש מיד למשפחה, ואמר להם "בואו אלי הביתה", ואירחם אצלו – שמונה נפשות! בבית קטן שהיו שם עוד כמה יתומים, חוץ מבני המשפחה.

פרשת השבוע – ולא יראה בך ערות דבר וגו'

לפני כחמש עשרה שנה, הגיע מכתב שאלה ובקשה לרבנו, מבחור שלומד בישיבה מצוינת באחת המדינות, ושואל על כך שבישיבה הביאו "גזירות" לנקות, וכמובן הצניעות... ואינו יודע לשית עצה בנפשו מה לעשות.

לקח רבנו ניר ועט וכתב מכתב לראשי הישיבה הק', וז"ל:

אבקש מכבודכם דבר שנוגע מאד לצפור נפשם של התלמידים היקרים של הישיבה, הלא הנכריות פרוצות מאד ומספיק ראייה אחת של פרוצות עושה פגם גדול בהתפתחות הרוחנית של הבחור, וזה עושה כתם גדול כמעט בלתי נמחק כל החיים.

ואם אי אפשר להשיג אחרים בזול יקה אפילו במחיר יוקר מאד. ראו מש"ב באגרת הגר"א שלא תלך לקנות שום דבר רק ע"י שליח ואע"פ שזה מעלה הרבה אפילו פעמים ושלוש, חיד ה' תקצר.

ובזכות זה יזכו זכות גדול מאד. וטוב יותר שלא ינקו כל יום ולא יהי' רשע אפילו שעה אחת לפני המקום.

והמשתדלים שלא יאונה כל אָן אין לשער זכותם בזה ובכא.

בברכה

ב' אב תש"ע

כל הצרות מ"הסתר פנים"

עוד נביא מה שאמר בכנס צניעות ארצי למורות בית יעקב [כשישב מאחורי פרגוד] בליל י"א מרחשון תשע"ד

וכך היו דבריו: כתוב שתמיד יש שכונה בכלל ישראל, כלל ישראל זוכה שיש שכונה. אבל המצב הכי גרוע הוא בזמן שיש "הסתר פנים", זאת אומרת שהשכונה לא מלכה את האדם, את העם, יש הסתר פנים, ואנכי הסתר אסתיר פני ביום החור, אז יש הלילה וחס כל מיני צרות. הרי ידוע היום בזמנינו כמה צרות שיש לכלל ולפרט, כמה אנשים חולים, כל מיני צרות שיש נורא ואיום, יש פיגועים, וכל מיני צרות, זה הכל הסתר פנים!

ולמה יש הסתר פנים? כתוב פסוק בתורה "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" אם יש ערות דבר ושב מאחריך, ושב מאחריך הפשט שאין שכונה, אם אין שכונה זה הסתר פנים! אוי ואבוי! א"כ אין לתמוה מה שיש כל כך הרבה צרות, כ"כ הרבה חולים, כ"כ הרבה מצבים קשים, למה? ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך?

ממילא כלל ישראל צריך להתחזק מאד שלא יהיה הלילה וחס הסתר פנים, היום ב"ה הציבור דוקא רוצה להיות טוב, אך בכל זאת אפילו שרוצה להיות טוב, צריך לעשות מאמצים שלא יהי' הלילה וחס יראה בך ערות דבר ושב מאחריך.

ועי' הקב"ה יציל אותנו, שלא יהיה הלילה וחס כ"כ אסונות, לא יהי' כ"כ פיגועים, שום דבר רע לא יהיה, רק טוב.

הקב"ה יעזור שנזכה עד שירחם עלינו ויוציאונו מן הגלות המר הזו, ונזכה לביאת המשיח במהרה בימינו אמן סלה.

סיום עבודה זרה

במה אקדם ה' איכף לאלוקי מרום, על שיוכני להגיע לסיום מסכת "עבודה זרה" על סדר הדף היומי.

ושיעור זה נתייסד עפ"י הוראות רבנו, כאשר מתחילה אמר לי ללמוד דף היומי, והכל במתיקות לשון, ששאלני דו לערנסט דף היומי? וכשהשבתי בשלילה, יעין לי ללמוד בסדר.

ואף ששאלתי אם אי"ץ על חשבון לימוד ב"עיון", חשב כמה רגעים, ואמר סיועט נישט שטעריק. היינו שזה לא יפרע. [וכמובן אי"ץ הוראה כללית].

ולאחר כמה חדשים, אמר לי לפתוח "שיעור" דף היומי. וכשאלתי שאזחזים קעת לקראת סוף יבמות, אולי להמתין לתחילת כתובות, אמר בתוקף "לא לחכות", וב"ה בכחו הגדול זכינו ללמוד מאז ועד עתה.

שיח "שרפי קרדש"

ורצוני להביא לפני הקוראים החשובים שיחיו כמה דברים בנוגע ללימוד הדף היומי, שהי' תוך כדי שיחה של רבנו עם מרן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, כשבא רבנו לבקר אחרי שנפל ושבר את רגלו, בקיץ תשס"ג.

וכך הי' שלאחר שהתעניין רבנו בפרטות על הכאבים וכו', שאל רבנו. מה עם השיעורים, הרי יש עכשיו הפסק, והוסף, אבל מסתמא זה לא לפי סדר של יום מסוים, כמו "דף היומי".

הגויב מרן. [אחרי שהי' נשמע לו, שרבנו הושב שמוסר שיעור ב"דף היומי", וגודעק, מה פתאום דף היומי... בכלל אני קצת מתנגד ללימוד הדף היומי, ובפרט שבישיבה לימדו דף היומי? זה אולי בשביל בעלי בתים, יש רש"י בסהדריק על מחשבה מועלת לדברי תורה, שאם קובעים זמן זה לא יצליח, מילא לבעלי בתים זה ענין, אבל להכניס בכולל של בני תורה שילמדו דף היומי?]

אמר רבנו: בישיבות באמת לא לומדים דף היומי.

הוסיף מרן: ישנם ישיבות של לימוד הדף היומי, אמנם לא ישיבות שלנו, אבל יש כאלו ישיבות. [ואם בכין הסדרים ללמוד זה טוב מאוד].

וסיפר רבנו: בשעה שיצא הרעיון של הדף היומי הי' הרבה מתנגדים גדולים מאד, ואפי' מהאדמו"רים..

אמר מרן: לבעלי בתים אולי זה ענין, שיחי' להם קשר, שייכות, אבל מה זה האם זה נקרא ללמוד דף גמ' "אדוכט טאן אכלאט גמרא" והזכיר רבנו: ר' מאיר שפירא כותב שאלה, אם אחד לומד נזיר דף ל"ה שיש שם רק עמוד א' אם זה נקרא דף.

וסיים מרן: לבעלי בתים זה קצת ענין, אבל אם היו קובעים סדר ללמוד משנה ברורה כמודמני שזה הי' יותר טוב, אבל בני תורה וישיבות... מה פתאום. ע"כ הדברים.

והי' רצון שנזכה ללמוד וללמד, לשמור ולעשות, ולקיים את "כל דברי תלמוד תורתך באהבה.

מי "מבשל" את היין

ונביא מעשה קטן בנוגע לסוגיות "יין נסך" שטרחו ועמלו עליהם בשבועות האחרונים.

פעם נכנס לרבנו, ראש ישיבה של יהודים יקרים שזכו להתקרב לתורה. ושואל כך, אני עומד לקראת חתונה של א' מילדי, ובצד השני ישנו קרוב משפחה שאינו שומר תורה ומצוות, ומבקשים לכבדו בכרכה בחופה, אך השאלה מה יהי' עם היין...

אמר לו רבנו, תבשל את היין!

הגיב אותו רה"י במעט פגיעה.. תינה כשאני מסדר קידושין אצל תלמידי, אני צריך לבשל את היין, מפני קרוביהם, אבל אני? בחתונה שלי? אבשל את היין?!

"אוהבים דבריה" – ימי שישי "מתקצרים"

ב"ה היות ובשבועות אלו, השקיעה "רצח" כלפי מטה, וימי שישי מתקצרים "מאד" משבוע לשבוע, נביא מה שדיבר רבנו "בפתחת חזק" בישיבתו הק' "ארחות תורה" [חשון תשע"ג]. ויהיו הדברים לזכות כולנו לקראת "יום הדין"

מורי ורבותי, בעצם הכל בסדר ברוך השם, מתחילים ללמוד מסכתא מאד עמוקה, [א"ה גיטין], ובאמת כל המסכתות עמוקות..

רק יש דבר אחד שצריך להזהר, היות שבחורף חמים יותר קצרים, לכן בשעה הסמוכה לשבת צריך מאד להתחזק שלא יבוא חלילה וחס להיכנס לשבת ברגע האחרון, ולכל הפחות כמו שאנחנו אומרים תמיד "חצי שעה לפני השקיעה" כבר יהיה הכל בסדר, אחרת יכול לבוא לעשות דבר שיכנס קרוב לשבת.

ומאד צריך להיזהר, כי הענין של שבת המור מאד! ומצד שני זכות השבת גדול מאד, ומו' ששומר שבת יש לו כל כך הרבה הצלחה בכל הענינים, ולהיפך חס ושלום חילול שבת מאד המור.

לכן כל אחד יזהר וישתדל בפרט עכשיו שהימים חלכים ומתקצרים, כל שבוע יותר ויותר, מאד צריך להיזהר שלכל הפחות חצי שעה לפני השקיעה יהיה כבר הכל בסדר, ולא יבוא להיגר אחרת, אין כזה תירוץ...

הקב"ה יעזור שבוכות שבת ובזכות לימוד התורה תזכו בעז"ה בזמן הזה זמן החורף לעשות הרבה שטייגען, הרבה לעלות, אפשר לעלות מאד במסכתא הזאת גיטין היא מסכתא עמוקה, ויש הרבה מה לעשות.

הקב"ה יעזור שעי' זה כולכם תעלו ותעלו בתורה ויראת שמים, ואתם וכל משפחתכם יהי' לכם רק טוב ברוחניות ובגשמיות, והקב"ה יעזור שנזכה לכל טוב סלה.

לתרומות להפצת הגליון השבועי ולקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקובץ השבועי "אוצר הפרשה" או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה.

ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.

אמר לו רבנו, תראה הייתי בחתונה של בן מרן הגרי"ז זצוק"ל במקום שנקרא "בבא תמא" בירושלים, ועמדו שם תחת קורת גג אחד ר' עמרם בלוי זצ"ל ומאיר ברלין [בנו הקטן של הנצי"ב, דו"ז של מרן], וכיבד מרן זצוק"ל את מאיר ברלין בכרכה בחופה.

ומה אתה הושב, הרי בודאי מרן "בישל את היין", נו, אם לבריסקר רב הי' מותר לבשל את היין, גם לך מותר...

תמים תהי' עם ה' אלוךך

כאשר הביא רבנו את דברי הרמב"ם שבעניני "אמונה" צריך להאריך, רצוני להביא דבר "שנתחדש" אצלי, בפרשת שבוע שעבר – פר' שופטים, בבואור לשון רש"י הקדוש עה"פ "תמים תהי' עם ה' אלוךך", מש"כ בקצרה בעל השפתי חכמים, והוא מר"א מורחי, ונביא העתק לשונו של הרא"ם.

תמים תהי' עם ה' אלוךך. התחלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור את העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות. זה הלשון מצאתי ברוב הנוסחאות, ופירושו שהתמימות האמור פה, הוא שלא יבקש לדעת עתידות עם הדרכים הנוכחים לעיל, אלא שיצפה לו יתברך, ויקבל כל מה שיבא עליו בתמימות.

אבל בקצת נוסחאות מצאתי שכתוב בהן אחר הלשון הזה "ואז תהי' עמו ולחלקך".

וזה מסכים עם מה ששנו בספרי, תמים תהי', עם ה' אלוךך, כשאתה תם, חלקך עם ה' אלוךך. וכן דוד אומר ואני בתומי אלך פרני וחנני, ואומר ואני בתומי תמכת בי. ולשון אחר תמים תהי' לה' אלוךך אם עשית כל האמור בענין, הרי אתה תמים לה' אלוךך. ושתי הלשונות מורות ש"עם ה' אלוךך" הוא "שכר" התמימות, כאילו אמר כשתהיה תמים, אז תהי' עם ה' אלוךך.

ולפי הנוסחאות הללו צריך לומר שמה שכתב "התחלך עמו בתמימות", אין מלת "עמו" פירוש של "עם ה' אלוךך", אלא של "תמים תהי'", ו"עם ה' אלוךך" הוא "השכר" של תמים, כאילו אמר תהי' תמים עמו, ואז תהי' "עם ה' אלוךך עמו ולחלקך", עכ"ל.

זכרון לנפש יקרה

האשה הצדקנית מרת חנה ע"ה בת רשכבה"ג מרן שר התורה זצוק"ל, ויבלחט"א אשת הגאון הגדול רבי שרגא נ. שטיינמן שליט"א, שחל היא"צ בשב"ק י"ג אלול.

לא נכביר במלין, אחרי שיש הרבה מה ללמוד מדרבניה, רק נעלה "נקודה אחת" שיש בזה לימוד לכולנו. זכתה בעבודת הקודש שלה, להשפיע בלב הניבותי ילדות קטנות, לבבות פתוחים.. הרגשים "נעלים" ביותר, הן באהבת תורה, הן במתיקות השבת, ובעוד הרבה "ערכי היחודות", באופן שנחרט עמוק עמוק בנפשות, לכל ימי חייהן, ומנחילות אותם לדורות הבאים.

הלימוד הוא "לכל אחד ואחד", כמה "כל מילה" משפיעה, עד שאי אפשר לתאר.. ובפרט בלבבות רכים..

וגם חשוב מאד ה"אורח" הרוחנית שיוצרים, שהשפעתה גדולה מאד, וכפי שכתב רבנו במכתב על גודל חשיבות תפילה במקום בני תורה.. וז"ל והנה חזק מכל זה הא מקום תפילה מהוה מקום אשר נותן אותותיו להדור הצעיר והוא מקום שבו מתחנכים הצעירים, וכל דבר שבהנהגת הציבור שבמקום תפילה עושה רושם כביר עליהם, ומקום שהתפילה היא בשיא הרצינות בכחינת רתת וזיע לפני הקב"ה, יש לקוות שמאד ישאר חרות על לבם אהבת תורה ויראת שמים, ע"כ.

וכן אמר רשכבה"ג מרן בעל הקהלות יעקב זצוק"ל לגיסי החשוב הרח"ג ר' מיכאל ארי' שטיגל זצ"ל להתפלל עם הילדים "בישיבה" קדושה, מטעם זה. יהיו הדברים לע"ז הצדקנית ע"ה, ותנצב"ה.